

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ № 10
ЩОДО РОЗВИТКУ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
ШКІДНИКІВ ТА ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР У ГОСПОДАРСТВАХ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
за першу декаду квітня 2021 року**

Протягом першої декади квітня спостерігалися нестійкі погодні умови: відмічалось чергування теплої погоди з прохолодною з нічними заморозками. Середньодобова температура повітря за звітний період становила +5,7...+6,5° С. Максимальна температура повітря підвищувалась до +18...+19,6° С тепла, мінімальна температура повітря понижалась до -3...-6° С морозу, середня вологість повітря коливалася в межах 68-71%. Відмічалися опади у вигляді дощу, сума опадів становить 0,9-3 мм. Поновлення вегетації в поточному році відмічається з 31 березня.

Помірно тепла та волога погода початку квітня сприяла початку виходу із місць зимівлі шкідників та початку їх заселенню посівів озимих культур, багаторічних трав.

Агроформування області розпочали сівбу ярих зернових культур, гороху.

Фенологія культур

Озима пшениця – початок вегетації

Озимий ріпак – початок вегетації

Багаторічні трави – початок вегетації

БАГАТОЇДНІ ШКІДНИКИ

Мишоподібні гризуни

При проведенні щотижневого моніторингу посівів озимих культур встановлено, що щільність гризунів на посівах озимої пшениці 2,23 (тис. га) лишається на рівні минулих показників та становить 0,6-0,8 колонія на гектарі, максимально 2 колонії при заселенні 13-20% площі.

В посівах озимого ріпаку (0,05 тис. га) нараховується 1 колонія на гектар з 0,7-2 жилими норами, заселено 8-26% обстеженої площі.

В заселених гризунами багаторічних травах (0,04 тис. га) шкідники виявляються з чисельністю 1-3 жилих колоній на 1 га, заселено 30-65% обстеженої площі.

Рекомендуємо регулярно проводити моніторинг сільськогосподарських угідь та при наявності 3-5 і більше жилих колоній на гектарі провести захисні заходи проти гризунів дозволеними та рекомендованими родентицидами.

Ховрахи

Триває вихід ховрахів із зимової сплячки. На орних землях ураховується в середньому 0,5 максимально – 1 нори на га; на неорних землях – відповідно 1,2-2 нори/га.

Піщаний мідляк

З 3-5 квітня відмічено початок виходу піщаного мідляка із місць зимівлі. Чисельність складає на 10 кроків 1 жук.

Піщаний мідляк – жук багатоїдний і пошкоджує різні культури, однак найнебезпечніший для сходів просапних і розсади овочевих культур навесні та на початку літа. Личинки шкідника живляться гнильними рослинними рештками, живих рослин майже не пошкоджують. Активізація жуків у посівах сільськогосподарських культур починається у квітні, а сприятливим фактором виступає достатньо прогрітий ґрунт. Найбільшої шкоди комахи завдають на початкових етапах розвитку культури, псуючи сходи: гризуть насіння, об'їдають молоді листочки, обгризають стебельця. Жуки своєю діяльністю призводять до повної загибелі рослин на ранніх стадіях розвитку або значного послаблення, що є причиною прямих та опосередкованих втрат урожаю. Такі уражені посіви не в змозі дати максимальний урожай.

Кравчик

Погодні умови кінця березня – початку квітня сприяли активізації жуків кравчика головака. Вихід шкідника із місць зимівлі відмічено з 5 квітня та триватиме до середини червня. Жуки «стрижуть» сходи та листки соняшнику, цукрових буряків, хлібних злаків, овочевих рослин, суниці, квіти, пагони молодих деревних рослин у розсадниках. Чисельність на 10 кроків 2 жука.

Хрестоцвіті клопи

Триває вихід хрестоцвітих клопів із місць зимівлі (в теплі сонячні години).

Хрестоцвіті блішки

З 28-30 березня відмічається початок виходу хрестоцвітих блішок з місць зимівлі. Найбільшої шкоди жуки завдають рослинам саме у весняний період. В подальшому, при встановленні сухої та теплої погоди, слід очікувати масовий вихід шкідника та заселення ними посівів озимого ріпаку.

Дротяники та несправжні дротяники

Відмічається піднімання у верхні шари ґрунту дротяників й несправжніх дротяників та початок їх живлення. Живлення проходить мляво. Шкідник буде завдавати шкоди посівам озимих та сходам ярових зернових, а пізніше і сходам соняшнику та кукурудзи. Дієвим заходом проти шкідників є протруєння посівного матеріалу, а також оптимальні строки сівби з внесенням добрив і підживлення для посилення початкового росту рослин.

ШКІДНИКИ ТА ХВОРОБИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

Хлібний турун

Підвищення температури повітря наприкінці березня – початку квітня сприяла підніманню у верхні шари ґрунту личинок хлібного туруна та початок їх живлення (2-5 квітня). Личинки знаходяться у II та III віці. Живлення личинок навесні триває (в залежності від їх віку і температурного режиму) 5-7 тижнів. У звітному періоді живлення личинок проходить мляво.

До агроформувань були надіслані сигналізаційні повідомлення щодо початку живлення шкідника.

Хвороби озимої пшениці

На минулорічних нижніх листках озимої пшениці виявляється розвиток **борошнистої роси, септоріозу** (уражено 2-3% рослин на 3-6% обстеженої площі). **Снігова пліснява** уражено 0,5% обстеженої площі, рослин 0,5%. Оздоровлення посівів забезпечується через обов'язкове ранньовесняне боронування впоперек рядків та регенеративне прикореневе підживлення азотними та іншими мінеральними добривами з додаванням мікроелементів.

Рішення щодо оздоровлення озимих зернових культур фунгіцидами слід приймати після обстеження посівів.

Шкідники саду

З 31 березня в садах області було відмічено вихід з місць зимівлі **садових довгоносиків**. Погодні умови другої половини декади сприяли початку живлення **брунькового довгоносика, букарки та плодових кліщів**. За сприятливих погодних умов квітня слід очікувати зростання чисельності та шкідливості довгоносиків.

Під час розпускання бруньок зерняткових необхідно провести обстеження дерев та за перевищення економічного порогу шкідливості (яблуневий квіткоїд і букарка – 30-40 жуків на дерево, сірий бруньковий довгоносик – 3-5 жуків на 1 м гілок, казарка – 7-9 жуків на дерево) провести обробку дозволеними та рекомендованими до використання інсектицидами.

**Інформація
щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин
у господарствах Луганської області за I декаду квітня 2021 року**

Форма № 1

№ п/п	Назва культури	Обстежено, тис га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність						Пошкоджено (сисними – заселено), рослин, брун., листіків, суцвіть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %		
				площ	рос-н дерев	од. вим.	іма-го	яйце	личинки		ентомофаг	середній	макс.	слаб.	сер.	сил.
									екз.	вік						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Озима пшениця	2,23	хлібний турун	7	0,2	екз/кв.м	–	–	0,5-1	II-III	–	0,2	1	100	–	–
2	Озима пшениця	2,23	дروتяники	4	0,4	екз/кв.м	–	–	0,5-1	–	–	0,4	1	100	–	–
3	Багаторічні трави	0,04	дروتяники	9	0,3	екз/кв.м	–	–	0,5-1	–	–	2,1	5	100	–	–